



Pukkilan perusopetuksen opetussuunnitelman muutos ja täydennys (KH 27.5.2019)

Muutos lukuun 12. Valinnaisuus perusopetuksessa

Perusopetuksen valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja.

12.1 Perusopetuksen taide- ja taitoaineiden valinnaisten kurssien järjestäminen

Valtioneuvoston asetuksessa vuosiluokille 1–6 ja vuosiluokille 7–9 osoitetaan kullekin taide- ja taitoaineelle (musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta, kotitalous) kaikille yhteisen opetuksen vähimmäistuntimäärä. Lisäksi näiden oppiaineiden opetukseen osoitetaan 1–6 vuosiluokille yhteensä kuusi vuosiviikkotuntia ja vuosiluokille 7–9 yhteensä viisi vuosiviikkotuntia, joista tuntijaossa käytetään nimeä taide- ja taitoaineiden valinnaiset. Valinnaiset tunnit ovat osa yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden opetusta ja ne myös arvioidaan osana tätä opetusta. Valinnaisten tuntien käytöstä päätöksen tekee opetuksen järjestäjä.

Taide- ja taitoaineiden valinnaisiin osoitetut vuosiviikkotunnit voidaan paikallisessa opetussuunnitelmassa jakaa musiikin, kuvataiteen, käsityön, liikunnan ja kotitalouden kesken opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Vaihtoehtoisesti vuosiviikkotunnit tai osa niistä voidaan osoittaa oppilaiden valittaviksi taide- ja taitoaineiden opinnoiksi, jotka syventävät oppilaan osaamista. Valinnaisia tunteja voidaan käyttää painotetun opetuksen järjestämiseen, mikäli paikallisessa opetussuunnitelmassa painotetaan joitakin taide- ja taitoaineita tai niistä muodostettua oppiainekokonaisuutta.

12.2. Taide- ja taitoaineiden valinnaisten kurssien järjestäminen Pukkilassa

Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista oppilaan valinnan mukaisesti. Valinnaisten aineiden yhteenlaskettu määrä on vähintään yhdeksän vuosiviikkotuntia vuosiluokilla 1-9. Valinnaisena aineena voidaan tarjota perusopetuksen yhteisten aineiden syventäviä ja soveltavia opintoja tai useasta aineesta muodostettuja oppiainekokonaisuuksia. Valinnaisten aineiden tulee edistää perusopetukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.(170) Syventävät valinnaiset aineet syventävät ja/tai laajentavat yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä. Soveltavat valinnaiset aineet voivat sisältää aineksia useasta eri oppiaineesta tai laaja-alaisesta osaamisesta. Soveltavilla valinnaisilla aineilla voidaan edistää oppiaineiden yhteistyötä esimerkiksi taide- ja taitoaineiden opinnoissa, tieto- ja viestintäteknologiassa, kuluttaja- ja talouskasvatuksessa, globaalikasvatuksessa tai draamaopinnoissa.

Opetuksen järjestäjä päättää, mitä valinnaisia aineita tarjotaan. Opetuksen järjestäjän tulee ottaa valinnaisten aineiden tarjonnasta sekä arvioinnista päätteessään huomioon opiskelijaksi



ottamisen perusteet toiselle asteelle (171). Valtioneuvoston asetuksessa määritellyssä tuntijaossa on vuosiluokilla 1-9 varattu yhdeksän vuosiviikkotuntia opetusaikaa valinnaisille aineille. Mikäli opetuksen järjestäjän hyväksymässä tuntijaossa ylitetään perusopetusasetuksen määrittelemä vähimmäisvuosiviikkotuntimäärä (222 vvt), voivat tunnit ylityksen osalta sisältää myös valinnaisia aineita. Valinnaisiin aineisiin osoitettuja vuosiviikkotunteja voidaan tarvittaessa käyttää painotetun opetuksen järjestämiseen.

Taide- ja taitoaineiden valinnaisten kurssien järjestäminen Pukkilassa toteutetaan seuraavalla tavalla:

- a. oppilas valitsee 4. – 6. vuosiluokalle kaksi eri taide- ja taitoainetta siten, että molempia opetetaan yhden vuosiviikkotunnin verran kuitenkin niin, että tunnit jaetaan joko syys- tai kevätlukukauden ajalle
- b. tarjolla on kaikki viisi taide- ja taitoainetta (kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta ja musiikki)
- c. taide- ja taitoaineiden valinnaistentuntien sisällöt syventävät pakollisten opintojen sisältöjä
- d. rehtori päättää ryhmien muodostamisesta taloudellisten resurssien puitteissa.
- e. Kohtien a – d muutokset astuvat voimaan 1.8.2019

Täydennys lukuun 13 Vuosiluokat 1 – 2

13.1. Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen

Oppilaille ja huoltajille annetaan tietoa koulun tarjoamasta kieliohjelmasta. Jo ennen kielen A1-oppimäärän opetuksen alkamista lapsia voidaan tutustuttaa alustavasti opetuksen järjestäjän tarjoamiin kieliin järjestämällä esimerkiksi kielisuihkuja esiopetuksessa tai syksyllä ensimmäisellä vuosiluokalla, jos opetus alkaa kevätlukukaudella. Kielisuihkuissa kieleen tai kieliin voidaan tutustua esimerkiksi laulaen, leikkien, pelaten ja liikkuen. Aiheet valitaan lapsia kiinnostavista asioista yhdessä lasten kanssa. Kielisuihkut voidaan toteuttaa muun toiminnan yhteydessä tai niille voidaan varata omia opetustuokioita.

13.6.2 Englanti, A1-oppimäärä

Oppiaineen tehtävä

Vuosiluokilla 1-2 vieraan kielen opetuksen erityisenä tehtävänä on herättää oppilaiden myönteinen asenne kielenoppimiseen sekä vahvistaa oppilaiden luottamusta omiin kykyihinsä, oppia kieliä ja käyttää vähäistäkin kielitaitoa rohkeasti. Opetus herättelee oppilaiden uteliaisuutta kieliin. Opetus tukee oppilaiden kykyä havainnoida ja hyödyntää ympäröivässä maailmassa olevia kielellisiä ja kulttuurisia virikkeitä. Opetuksessa tarjotaan monipuolisia kokemuksia vieraasta kielestä tai saamen kielestä sekä niihin liittyvistä kulttuureista. Opetuksessa korostuu oppimisen ilo, vaihtelevat työtavat, toiminnallisuus ja suullinen vuorovaikutus arkeen liittyvissä tilanteissa. Käsiteltävät aihepiirit valitaan yhdessä oppilaiden kanssa heitä aidosti itseään kiinnostavista asioista. Opetuksessa käsitellään monipuolisesti erilaisia aiheita. Opetuksen alussa oppilaalta ei edellytetä luku- ja kirjoitustaitoa. Oppilaan kiinnostusta suullista ja kirjoitettua kieltä kohtaan herätellään ja lisätään. Vähitellen lisätään myös oppilaan kiinnostusta lukemista ja kirjoittamista kohtaan.

Opetus voidaan toteuttaa muiden oppituntien yhteydessä osana monialaisia oppimiskokonaisuuksia tai sille voidaan varata omia oppitunteja tai opetustuokioita. Pukkilassa opetusta annetaan yksi oppitunti viikossa, joka voidaan järjestää esim. 3x15 min

tai 30+15 min tai yksi kokonainen oppitunti kerrallaan 45 min.

Vieraan kielen A1-oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 1-2

Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

T1: Tutustutaan, mitä kieliä ja kulttuureita koulussa, lähiympäristössä ja Suomessa on. Ohjataan oppilasta tunnistamaan kohdekieli muista kielistä. Pukkilassa kohdekieli on englannin kieli. Keskustellaan eri kielten yhtäläisyyksistä ja eroista.

T2: Ohjataan oppilasta arvostamaan omaa kielitaustaansa sekä kielellistä että kulttuurista moninaisuutta. Yhdessä pohditaan kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden merkitystä ja arvoa.

Kielenopiskelutaidot

T3: Tarjotaan oppilaille mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä muiden kanssa ja toimia ryhmässä.
T4: Ohjataan oppilasta tekemään havaintoja kielestä ja kielenkäytöstä sekä kehittämään kielellistä päättelykykyä. Työskentelytavoissa painotetaan suullisen kielitaidon kehittymistä, kuullunymmärtämisen harjoittelua sekä mielenkiinnon herättämistä kielenopiskelua kohtaan.

T5: Tutustutaan yhdessä erilaisiin tapoihin oppia kieliä ja kokeillaan, millaiset tavat oppia kieliä sopivat oppilaalle parhaiten. Harjoitellaan yhdessä asettamaan tavoitteita kielen opiskelulle. Oppilaiden ikäkauden mukaisesti hyödynnetään toiminnallisia työskentelytapoja ja pyritään osallistamaan oppilaat työskentelytapojen valinnassa.

Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa

T6: Rohkaistaan oppilasta käyttämään kieltä monipuolisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

T7: Ohjataan oppilasta hyödyntämään non-verbaalisia keinoja ja käyttämään erilaisia keinoja päätellä sanojen merkityksiä. Rohkaistaan oppilasta ilmaisemaan omia oivalluksiaan sekä viestin ymmärtämiseen liittyviä vaikeuksia. Kieltä harjoitellaan monipuolisesti myös tieto- ja viestintäteknologian tarjoamien materiaalien ja mahdollisuuksien parissa.

T8: Rohkaistaan oppilasta käyttämään kieltä viestintätilanteeseen ja kulttuuriin sopivalla tavalla, esim. kohteliaat käytöstavat toisen kulttuurin näkökulmasta.

Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä

T9: Ohjataan oppilasta ymmärtämään kohdekielen tavallisimpia sanoja ja ilmauksia oppilaille tutuissa tilanteissa. Kuunnellaan ja havainnoidaan kohdekielen ääntämistä ja sana- sekä lausepainoa, puherytimiä ja intonaatiota. Ymmärtämistä harjoitellaan esimerkiksi laulujen, leikkien, lorujen, tarinoiden ja kuvien avulla.

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä

T10: Ohjataan oppilasta käyttämään kohdekielen tavallisimpia sanoja ja ilmauksia oppilaille tutuissa tilanteissa erityisesti puheessa ja harjoittelemaan ääntämistä. Tarjotaan mahdollisuuksia tutustua vähitellen kirjoittamiseen.

Vieraan kielen A1-oppimäärän työtapoihin ja oppimisympäristöihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 1-2

Työtapojen valinnassa tulee ottaa huomioon erilaiset ja eri taustoista tulevat oppijat sekä oppilaiden ikäkausi ja kehitysvaihe. Työtapojen tulee olla monipuolisia, oppilaslähtöisiä ja oppilaita osallistavia. Työtapoja valittaessa lähtökohtana on toiminnallisuus ja tutkiva oppiminen. Opetusta voidaan eheyttää niin, että kohdekielen taitojen oppiminen nivotaan muiden oppiaineiden opetukseen.

Työtavoilla ohjataan oppilaita monipuoliseen vuorovaikutukseen, yhteiseen pohtimiseen, kielelliseen uteliaisuuteen ja päättelyyn sekä yhteistyötaitojen kehittämiseen. Työtavoissa yhdistyy leikinomaisuus, musiikki, draama, pelit ja liike sekä eri aistien hyödyntäminen. Oppilaille tarjotaan suullisen vuorovaikutuksen lisäksi tutustua kohdekieleen ja oppia sitä myös kirjoitetun kielen kautta. Oppilaita ohjataan pohtimaan kielenoppimistaan esimerkiksi Eurooppalaisen kielisalkun tai vastaavan työvälineen avulla sekä vähitellen ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan.

Opetuksessa voidaan hyödyntää koko koulua ja koulun lähiympäristöä oppimisympäristöinä. Kohdekieli kuuluu ja näkyy oppimistilanteissa ja oppilaalle tutuissa vuorovaikutustilanteissa. Oppimisympäristöjä voidaan muuttaa erilaisiin kielenoppimistilanteisiin sopiviksi ja siten mahdollistaa monipuoliset työtavat sekä työskentelyn ryhmissä ja itsenäisesti.

Oppimisympäristöjä suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Oppimisympäristöt tukevat oppilaan luontaista uteliaisuutta ja kokeilunhalua sekä leikillisyyttä ja mielikuvitusta, jotta oppilas rohkaistuu käyttämään vähäistäkin kielitaitoaan alusta asti. Oppimisympäristöjen avulla vahvistetaan oppilaiden monilukutaidon kehittymistä hyödyntämällä opetuksessa esimerkiksi kuvia, liikettä, ääntä ja erilaisia didaktisia välineitä. Opetuksessa tarjotaan oppilaille mahdollisuuksia tutustua kohdekieleen ja kohdekieleen liittyvään kulttuuriin hyödyntämällä erilaisia oppimisympäristöjä sekä mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi verkkoyhteyksiä muiden kohdekieltä puhuvien kanssa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki vieraan kielen/saamen kielen A1-oppimäärässä vuosiluokilla 1-2 Oppilaita ohjataan käyttämään kielitaitoaan rohkeasti. Rungas viestinnällinen harjoittelu, kielenopiskelutaitojen vahvistaminen sekä toiminnalliset, luovuutta ja osallisuutta edistävät työtavat tukevat oppilaiden kielitaidon kehittymistä. Oppilaille tarjotaan tilaisuuksia tutustua myös muihin koulun tarjoamiin kieliin, joka Pukkilassa on ruotsin kieli. Heille kerrotaan monipuolisen kielitaidon merkityksestä ja heitä kannustetaan opiskelemaan monipuolisesti kieliä.

Opetus tulee järjestää oppilaiden lähtökohdat huomioon ottaen ja opetusta tulee tarvittaessa eriyttää. Oppilaalla on oikeus saada oppimisen tukea tuen tarpeen ilmetessä. Oppilaan vapauttamiseen kielen opiskelusta tulee olla erityisen painavat syyt ja sen tulee perustua jokaisen oppilaan osalta yksilölliseen harkintaan. Oppimisen ja koulunkäynnin tuesta määrätään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 luvussa 7. Opetus suunnitellaan niin, että se tarjoaa haasteita myös muita nopeammin edistyville tai kohdekieltä entuudestaan osaaville oppilaille. Oppilaita ohjataan löytämään itselleen sopivaa ja kiinnostavaa oppimista edistävää aineistoa esimerkiksi verkosta tai kirjastosta.

Oppilaan oppimisen arviointi vieraan kielen A1-oppimäärässä vuosiluokilla 1-2

Lukuvuoden aikana toteutettavan arvioinnin ensisijainen tehtävä on ohjata oppimista kannustavan palautteen avulla. Opettajan antama palaute antaa oppilaille mahdollisuuden tulla tietoisiksi oppimisen tavoitteista sekä omista taidoista ja niiden kehittämisestä.

Opinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä, että opettaja antaa oppilaille mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan eri tavoin. Oppilaat harjoittelevat opettajan ohjaamana itse-vertaisarviointin taitoja osana kielten opiskelua.

Lukuvuoden päätteeksi A1-kielen sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi tekemiensä havaintojen perusteella oppilaiden osaamista suhteessa kaikkiin opetussuunnitelman perusteissa oppimiselle asetettuihin tavoitteisiin. Opettajan arvioidessa oppilaan oppimista on huolehdittava siitä, että oppilaat voivat osoittaa osaamistaan eri tavoin.

Pukkilan perusopetuksessa A1-kielen oppimista vuosiluokilla 1-2 arvioidaan sanallisesti, kuten muitakin oppiaineita.

Laaja-alainen osaaminen

Ensimmäisellä luokalla englannin opiskelussa painotetaan laaja-alaisen osaamisen osa-alueita Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3):

- Herätetään kiinnostus ja myönteinen asennoituminen kielten opiskeluun mm. musiikin, leikkien ja pelien avulla.
- Tutustutaan systemaattisiin kielenopiskelun taitoihin, esimerkiksi opetellaan huolehtimaan läksyistä ja tehtävistä.
- Opetellaan huolehtimaan kielenopiskeluvälineistä.

Toisella luokalla painotetaan englannin opiskelussa laaja-alaisen osaamisen osa-alueita Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2):

- Tutustutaan paikalliseen ja joidenkin kohdekielisten maiden kulttuuriperintöön.
- Harjoitellaan erilaisia ilmaisutapoja (eleet, ilmeet, kehonkieli) ja niiden merkityksiä vuorovaikutuksessa.

Pukkilan perusopetuksen varhennetun kielenopetuksen (englanti) tavoitteet vuosiluokille 1-2

- Oppilaalle kehittyä kiinnostus ja myönteinen asenne kielenoppimiseen.
- Oppilas oppii luottamaan omiin kykyihinsä oppia kieliä ja käyttää niitä rohkeasti.
- Oppilas harjoittelee suullisen kielitaidon perusteita.
- Oppilas tutustuu joihinkin perussanastoihin ja -rakenteisiin.
- Oppilas tutustuu englannin kielen äänneisiin sekä englannin ja suomen kielen äänne- ja intonaatioeroihin.
- Oppilas opettelee toistamaan kohdekielisiä äänneitä, sanoja ja lauseita.
- Oppilas opettelee tuottamaan yksinkertaisia lauseita kohdekielellä liittyen itseensä ja perheeseensä.
- Oppilas harjoittelee itse- ja vertaisarviointia sekä erilaisia oppimaan oppimisen taitoja

Pukkilan perusopetuksen varhennetun kielenopetuksen (englanti) sisällöt vuosiluokille 1-2

- Joitakin oppilaan kiinnostuksen mukaan valittuja aihepiirejä (esim. perheenjäsenet, värit, numerot 1-10, lemmikit, aakkoset, koulutarvikkeet, luokkahuonefraasit, tervehdykset, kohteliaat fraasit, kehonosia).

- Joitakin englannin perusrakenteita fraasien kautta (esim. be- ja have-verbien preesens, persoonapronominien perus- ja omistusmuotojen yksikkömuodot).

A1-englannin sisällöt vuosiluokilla 1-2

S1 Kulttuuri- ja kielitietoisuus

- vertaillaan suomen ja englannin kielen äänneitä
- mietitään, missä oppilas on havainnut ja voi havaita englantia

S2 Kielenopiskelutaidot

- havainnoidaan englannin kieltä lähiympäristöstä
- englannin kuuntelemista ja toiminnallisia työtapoja
- vieraan kielen kuuntelu ja toistaminen
- totutellaan näkemään kirjoitettua kieltä kuunnellussa
- parityöskentelyn harjoittelua
- luokkahuonerutiineja englanniksi
- äänneiden harjoittelu alkaa

S3 Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa

- Äänneiden ja ääntämisen harjoittelu alkaa.
- Harjoitellaan äänneiden kuulemistä ja tuottamista äänteinä
- Äänneitä harjoitellaan myös sanojen ja sanontojen yhteydessä.
- Keskitytään soinnillisuuden ja soinnittomuuden sekä aspiraation vertailemiseen, kuulemiseen ja tuottamiseen.
- Käytetään toiminnallisia työtapoja
- viestinnässä kaverin kannustaminen
- kielitaidon rohkea käyttäminen
- aiheisältöinä ainakin tervehtiminen, kohteliaisuus sanat, itsensä esittely, värejä, numeroita. Muita sisältöjä valitaan oppilaiden kanssa yhdessä oppilaita innostavista asioista. Myös luokkatason aihekokonaisuuksia voidaan soveltuvin osin käsitellä (esim. sää, vuodenaajat, vaatteet, viikonpäivät).

Pukkilan perusopetuksen A1-englannin tavoitteet ja sisällöt luokkakohtaisesti vuosiluokilla 1-2

1.lk tavoitteet

- Oppilaalle kehittyy kiinnostus ja myönteinen asenne kielenoppimiseen.
- Oppilas harjoittelee suullisen kielitaidon perusteita.
- Oppilas tutustuu joihinkin perussanastoihin ja -rakenteisiin fraasien kautta esimerkiksi be- ja have-verbien preesens, persoonapronominien perus- ja omistusmuotojen yksikkömuodot
- Oppilas tutustuu englannin kielen äänneisiin sekä englannin ja suomen kielen äänne- ja intonaatioeroihin.
- Oppilas opettelee toistamaan kohdekielisiä äänneitä, sanoja ja lauseita.
- Oppilas opettelee tuottamaan yksinkertaisia lauseita kohdekielellä liittyen itseensä ja perheeseensä.
- Oppilas harjoittelee itse- ja vertaisarviointia sekä erilaisia oppimaan oppimisen taitoja.

1.lk sisällöt

- Joitakin oppilaan kiinnostuksen mukaan valittuja aihepiirejä kuten perheenjäsenet, värit, numerot 1-10, lemmikit, aakkoset, koulutarvikkeet, luokkahuonefraasit, tervehdykset, kohteliaat fraasit ja kehonosat

2.lk tavoitteet

- Oppilas vahvistaa suullista kielitaitoaan ja kuullun ymmärtämisen taitojaan.
- Oppilas vahvistaa ja laajentaa sanavarastoaan.
- Oppilas opettelee tuottamaan yksinkertaisia lauseita kohdekielellä liittyen itseensä ja perheeseensä.
- Oppilas osaa nimetä ja osoittaa kartalta joitakin englanninkielisiä maita.
- Oppilas harjoittelee itse- ja vertaisarviointia sekä erilaisia oppimaan oppimisen taitoja.

2.lk sisällöt

- Oppilas kertaa ja syventää 1. luokan sanastoa ja rakenteita fraasien avulla
- Oppilas tutustuu englanninkielisiin suppeisiin teksteihin.
- Oppilas tutustuu englannin kielen kirjoittamiseen ja oppii huomaamaan suomenkielisen ja englanninkielisen kirjoitetun tekstin eroja.